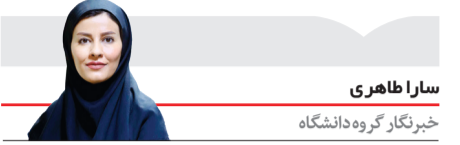

رئیس دانشگاه علوم پزشکی آزاد تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

رشته‌های تخصصی پزشکی به ۸ عنوان می‌رسد

داریم. این روند را با همکاری وزارت بهداشت توسعه داده و در سال تحصیلی آینده حجم پذیرش را به چندبرابر خواهیم رساند. امیدواریم که این برنامه به‌عنوان یک الگوی قابل اجرا در دانشگاه آزاد در حوزه‌های مجری پزشکی مورد توجه قرار بگیرد.

بیمارستان‌ها و مراکز درمانی آموزشی ما در طول دوران کرونا خدمات بسیار گسترده‌ای را ارائه کرده و آمار بسیار قابل توجه و موثری را در ارائه خدمات کرونا داشتند. این مراکز درمانی علی‌رغم تمام فعالیتی که برای کنترل به آنها تحمیل شد و محدودیت منابع و مشکلات مالی که وجود داشت، از جمله کمبود دارو و کارکنان بهداشت و کمبود تجهیزات پزشکی در شرایط تحریم خوشبختانه با رشد قابل توجهی همراه بودند به گونه‌ای که تراز بیمارستان‌ها سال به سال بهبود پیدا کرده و تعداد تخت‌های فعال ما نسبت به ابتدای برنامه به بیش از ۲/۵ برابر رسیده است. همچنین ضریب اشغال تخت‌های بیمارستانی ما رشد قابل توجهی پیدا کرده و درآمدهای بیمارستان‌های ما نیز افزایش قابل قبولی داشته است و در نتیجه علی‌رغم اینکه هزینه‌های پشتیبانی و هزینه‌های پرداخت حقوق کارکنان به میزان قابل توجهی افزایش پیدا کرده است اما فاصله بین درآمد و هزینه که به صورت یک تراز منفی در ابتدای برنامه وجود داشت به یک‌نهم آن مقدار رسیده و به‌زودی به تعادل نهایی می‌رسد که نشان‌دهنده یک پیشرفت قابل توجه است و شرایط یک رشد جهشی را فراهم کرده است. این عدد با توجه به اینکه در شرایط بحران اتفاق افتاده ارزش چند برابری دارد و نشان از ظرفیت سرمایه‌گذاری کم‌خطر در بیمارستان‌های دانشگاه است که می‌تواند برای بدنه دانشگاه و سرمایه‌گذاران قابل توجه باشد.

سارا طاهری

خبرنگار گروه دانشگاه

از روزی که سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد در مهرماه سال ۱۴۰۰ رونمایی شد، مسیر واحدهای دانشگاه و تمام معاونت‌ها مشخص شد. نزدیک دو سال از رونمایی این سند می‌گذرد و در این مدت مدیران دانشگاه کاملاً پایبند به سند تحول و تعالی دانشگاه هستند و مسیر پنج ساله خود را نیز به خوبی ترسیم کرده‌اند. یکی از واحدهایی که تمام برنامه‌های خود را براساس این سند برنامه‌ریزی کرده دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران است. علیرضا خوشدل، رئیس دانشگاه علوم پزشکی آزاد تهران می‌گوید این واحد از زمان رونمایی سند تحول سه مرحله را پشت سر گذاشته است؛ خودآگاهی، تثبیت و رشد. به گفته او با آغاز سال تحصیلی جدید دانشگاه علوم پزشکی آزاد تهران وارد مرحله بالندگی شده و سال آینده نیز مرحله سرآمدی را طی خواهد کرد تا به اهداف تعیین شده در سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد دست پیدا کند. خوشدل در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از اقدامات انجام‌شده در این سه مرحله و البته از برنامه‌های پیش رو سخن گفته است که در ادامه می‌خوانید.

۱۱۱

دانشگاه علوم پزشکی آزاد تهران از زمان رونمایی سند تحول و تعالی دانشگاه تاکنون چه اقداماتی را انجام داده است؟

دانشگاه علوم پزشکی آزاد تهران از سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ فعالیت خود را در زمینه برنامه راهبردی تحول و توسعه در یک برنامه پنج ساله آغاز کرده و در طول این مدت از سه مرحله مختلف عبور کردیم. مرحله اول مرحله خودآگاهی، مرحله دوم تثبیت و مرحله سوم مرحله رشد است و با آغاز سال تحصیلی جدید وارد مرحله بالندگی می‌شویم. امیدوارم در سال تحصیلی آینده آخرین برنامه تحول به نام مرحله سرآمدی را نیز پشت سر گذاشته و وارد برنامه پنج ساله دوم شویم.

در اولین مرحله یا همان مرحله خودآگاهی چه اقداماتی انجام دادید؟

در طی این مدت در اولین مرحله به ساماندهی گروه‌های آموزشی، رشته‌ها و زیرساخت آموزشی یعنی آنچه در مرحله اول نیاز بود و همچنین ارزیابی آموزشی پژوهشی دانشگاه، به دست آوردن شاخص‌ها و سنسج‌ها و اندازه‌گیری‌ها پرداختیم. در این مرحله ما توانستیم وضعیت دانشگاه را برای شروع برنامه پنج ساله مشخص کرده و با شاخص‌هایی اهداف خود را برای پنج سال تبیین و ترسیم کنیم.

در اولین مرحله موفق شدیم که رشته‌هایی که استانداردهای لازم را ندارند مشخص کرده و برنامه بهبود را برای این رشته‌ها ترسیم کنیم تا از حالت غیراستاندارد خارج شده و به کیفیت مورد نظر دست پیدا کنند. با توجه به تعداد بسیار زیاد دانشجویان این دانشگاه که قریب به ۲۰ هزار نفر است و تعداد زیاد فارغ‌التحصیلان لازم بود که یک پروفایل از وضعیت آن زمان به دست بیاوریم تا درخصوص تعداد و تنوع پذیرش، مدارک و مستندات دانشگاهی، دانش‌آموختگان، بایگانی‌های جاری و راکد و درخصوص پایان‌نامه‌ها، طرح‌های تحقیقاتی، ارتباط با صنعت و مراکز رشد، شرایط خود را برای یک وضعیت مشخص در ابتدای برنامه ترسیم کنیم. این اقدام، کار بسیار دشواری بود که به همت مدیران، اعضای محترم هیات علمی و کارکنان دانشگاه شکل گرفت.

رسیدگی به امور مالی هم در همین مرحله اتفاق افتاد؟

بله، رسیدگی به امور مالی دانشگاه مورد توجه قرار گرفت. در آن زمان دانشگاه با کسری بودجه بسیار زیادی مواجه بود و شرایط پرداخت حقوق کارکنان دانشگاه دچار مشکلات جدی بود و حساب‌های باز فراوانی داشتیم و در نتیجه بی‌انضباطی‌های مالی اتفاق می‌افتاد که در مقطع اول مورد بررسی قرار گرفت و برنامه‌هایی برای بهبود ترسیم شد. بر همین اساس برای ایجاد انضباط مالی بیش از ۱۵ سال پورنده باز با زحمت یک گروه کارشناسی خیره به تدریج از طریق همکاری با خزانه‌داری و سیستم مالی دانشگاه و ستاد دانشگاه آزاد تکلیف حساب‌ها و سندهای باز مشخص شد. از سوی دیگر تعداد بسیار زیاد حساب‌های

بانکی غیرفعال و غیرموثر بسته شد از این جهت که بتوان حساب‌های کمتری را در تراکنش‌های مالی دانشگاه به کار برد و انضباط مالی مناسبی را اعمال و نظارت لازم را نیز انجام داد. وضعیت کارکنان اعم از کارکنان قراردادی، کارکنان خرید خدمت، پیمانی و رسمی و اعضای محترم هیات علمی و کارکنان دانشجوی به‌طور مشخص ترسیم شد. همچنین در این جهت ساماندهی و برنامه‌های ارتقای آنها پیش‌بینی شد.

به مرحله تثبیت برسیم. در این مرحله مهم‌ترین اهداف مدنظرتان چه بود؟ به این اهداف رسیدید؟

در سال دوم یکی از اهداف مهم مدنظری که در دوره تثبیت داشتیم، اخذ اعتباربخشی وزارت بهداشت و حوزه‌های وزارت علوم در همه رشته‌ها، دانشکده‌ها و بیمارستان‌ها و مراکز درمانی بود. این کار بسیار دشوار بود زیرا سال‌ها بود که این اعتباربخشی‌ها اخذ نشده یا به صورت مشروط داده می‌شد و ما در برخی از رشته‌ها و دانشکده‌ها در

آستانه لغو پروانه و تعطیلی بودیم. در مرحله تثبیت با ایجاد گروه‌های تخصصی اعتباربخشی، اعتباربخشی همه دانشکده‌ها و رشته‌ها و تدوین طرح درس گروه‌های آموزشی به‌طور کامل انجام شد و در اعتباربخشی مراکز درمانی در همه مراکز موفق شدیم اعتباربخشی درجه یک مراکز درمانی کشور را کسب کنیم و یک مرکز را نیز در سطح درجه یک عالی داشته باشیم. همه اینها در شرایطی بود که ما در وضعیت کرونا قرار گرفته بودیم و باید آموزش مجازی را نیز توسعه می‌دادیم. خوشبختانه در آموزش مجازی نیز بسیار موفق بودیم تا جایی که محتواهای آموزشی بسیار خوبی تدوین شد که هنوز هم قابل استفاده است.

برنامه‌های آموزشی به شکلی ادامه پیدا کرد که حتی بعد از دوره کرونا بخش کوچکی از برنامه آموزشی حسب ضرورت، امکان استفاده از آموزش مجازی را در پلتفرم‌های مختلف دارد. این برنامه به قدری موفق بود که هم‌اکنون ما بیش از ۲ هزار دانشجوی سراسر کشور داریم. دانشجویانی که دانشجوی واحد ما نیستند اما از برنامه‌های آموزش مجازی ما استفاده می‌کنند.

همچنین در این مرحله رسیدگی به فضاهای آموزشی و عرصه‌های آموزش بالینی و مهارتی مدنظر قرار گرفت و علی‌رغم اینکه در دوره کرونا دسترسی کافی به همه منابع وجود نداشت و امکان بسیج همه کارکنان نبود، در حد مقدور این امکانات که در جهت تثبیت وضعیت پایه‌ای مناسب و استاندارد برای رشته‌های جاری باشد مدنظر قرار گرفت و از این فرصت استفاده شد تا در جهت جذب اعضای هیات علمی گروه‌هایی که با کمبود هیات علمی مواجه بودند در برنامه فراخوان به خوبی استفاده شود. در دوره تثبیت تا توجه به مشکلاتی که در سال اول نسبت به مساله غذا و دارو احصا و زبان‌های جبران‌ناپذیری به

گرفت. همچنین رسانه الکترونیک دانشگاه (راد) که چند بار از جمله در نمایشگاه عصر امید به صورت آزمایشی و مقطعی فعالیت کرده بود در حال تبدیل به یک رسانه کامل و دائمی است.

همچنین در سومین سال تحول که سال رشد دانشگاه بود موفق شدیم چندین برنامه گنجره سراسری بین المللی را اجرا کنیم که با کیفیت تراز اول در کشور پیاده و با همکاری دانشگاه‌های خارجی در سطح بین‌الملل ارائه شد. برخی از این برنامه‌ها برای اولین بار در کشور انجام می‌شد. برنامه پزشکی همگرا و برنامه سیستم بایولوژی با عنوان کنگره‌های بین‌المللی که تعداد بسیار زیادی از دانشجویان و اساتید از سراسر کشور در آن شرکت کردند از برنامه‌های بسیار مورد توجه دانشگاه بود. همچنین برنامه پزشکی فردمحور که در جزیره کیش برگزار شد با همکاری چند دانشگاه از دانشگاه‌های اروپایی و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور تبدیل به یک برنامه منحصربه‌فرد و پیشرو در حوزه پزشکی فردمحور شد.

این حوزه وارد شده بود و همچنین خسارت‌ها و بدهی‌های سنگینی که به بار آمده بود، ایجاد یک شبکه منسجم دارویی را مدنظر قرار دادیم تا بتواند همه داروخانه‌های شهری و بیمارستانی ما را تحت پوشش قرار دهد. به لطف خدا بعد از دو سال موفق شدیم این شبکه را به یک مرکز آموزشی و خدماتی دارویی به نام مرکز آموزشی دارویی رازی تبدیل کنیم که به صورت هیات عاملی اداره می‌شود و با مصوبه معاونت علوم پزشکی سازمان به‌زودی هیات عامل آن تشکیل خواهد شد. امیدواریم که تشکیل هیات عامل در این مرکز منجر به افزایش سرعت رشد شبکه دارویی ما شود. در واقع ایجاد شبکه دارویی منجر به این شد که درآمدهای مجموعه دارویی ما تا نزدیک ۶ برابر افزایش پیدا کرده و بدهی‌های دارویی تسویه شده و موجودی دارویی ما تا حدود پنج برابر افزایش پیدا کند.

در سال گذشته چه دستاوردهایی داشتید؟

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ با توسعه افقی و عمودی رشته‌ها شاخص‌گذاری شد و خوشبختانه در جهت توسعه تخصصیات تکمیلی و افزایش تعداد رشته‌ها اقدامات خوبی انجام شد و همکاری بسیار خوبی با ستاد سازمان مرکزی وزارت بهداشت شکل گرفت به طوری که در این مرحله موفق شدیم که ۴۴ رشته جدید در مقاطع مختلف پایه و تکمیلی از شورای گسترش وزارت بهداشت مصوبه بگیریم و در جهت راه‌اندازی قرار دهیم. از جمله این رشته‌ها برنامه دستپاری تخصصی پزشکی بود که سال‌های سال در دانشگاه آزاد فقط یک رشته تخصصی پزشکی تدریس می‌شد و هم‌اکنون تعداد این رشته‌ها در حال رسیدن به ۸ رشته تخصصی است که در حال طی مراحل راه‌اندازی است و سه رشته به نتیجه نهایی رسیده و به‌زودی دستیار پذیرش خواهد کرد و بقیه رشته‌ها نیز در مسیر جریان راه‌اندازی است.

در مرحله رشد نیز ما رشد فضاهای پژوهشی، آزمایشگاه‌های جامع و ارتقای زیرساخت پژوهشی را در دستور کار داشتیم و برنامه‌های متنوعی برای بهبود وضعیت پایان‌نامه‌ها و مقالات را پیش‌بینی کرده بودیم که همگی به خوبی انجام شد. هم‌اکنون ملاحظه وضعیت علم‌سنجی دانشگاه‌ها نشان می‌دهد که سرعت رشد مقالات دانشگاه علوم پزشکی آزاد به صورت بسیار منحصربه‌فردی با رشد چند برابری خود را به شرایطی رسانده است که می‌تواند قابل رقابت با دانشگاه‌های سرآمد کشور باشد. در یک اقدام جهادی با جذب سرمایه و مشارکت سرمایه‌گذاران موفق شدیم که سزای نوآوری سلامت را آماده بهره‌برداری کنیم و الان در پایان عملیات عمرانی آن و در مرحله استقرار در سزای نوآوری هستیم. این سزای آخرین دستاوردهای علوم پزشکی در جهان را مورد بهره‌برداری قرار خواهد داد و بیماران می‌توانند از خدمات این مرکز در جهت ارتقای سطح سلامت خود استفاده کنند و در کنار آن آزمایشگاه‌های تخصصی و پژوهشی به توسعه این حوزه‌ها کمک کنند و ما را به مرزهای دانش برسانند.

در حوزه فرهنگی بعد از پایان قرنطینه‌های کرونا موفق شدیم که با کمک دانشجویان تعداد کانون‌های دانشجویی را چندبرابر افزایش دهیم. همچنین تعداد نشریات دانشجویی افزایش قابل ملاحظه‌ای پیدا کرد و طرحی که چند سال پیش برای ایجاد خانه رشد دانشجویی داشتیم پس از دوره کرونا موفق شد و عملیات عمرانی اولین خانه رشد دانشجویی به پایان رسید و الان در حال استقرار است و از سال تحصیلی جاری در اختیار دانشجویان قرار خواهد

در ابتدای صحبت‌های خود گفتید با آغاز سال تحصیلی جدید سال بالندگی آغاز می‌شود. در این سال اجرای چه برنامه‌ای را در اولویت قرار داده‌اید؟

ما در سال تحصیلی پیش‌رو به‌عنوان سال بالندگی چند رشته دستپاری جدید و تعداد زیادی رشته‌های جدید که به تصویب کلی شورای گسترش نیز رسیده و در دست کار داریم و ان‌شاء‌الله آموزش دوره‌های کوتاه‌مدت خارجی را آغاز می‌کنیم. برای اولین بار حوزه توانبخشی را در دانشگاه آزاد با پنج رشته راه‌اندازی خواهیم کرد. برنامه آموزش بین‌الملل را توسعه چندبرابری خواهیم داد و امیدواریم که بتوانیم اولین پردیس بین‌الملل را در کنار دانشکده‌های دیگر خود داشته باشیم. از فعالیت‌های دیگری که در تلاش هستیم امسال به نتیجه برسانیم ایجاد دانشکده‌های موضوع‌محور در حوزه سلامت روان و سلامت معنوی است. همچنین دانشکده طب مسافرت و طب ماجراجو یا طب اکتشافی، دانشکده مدیریت و اقتصاد سلامت در دستور

کار قرار دارد که بخشی از کار انجام شده و امیدواریم که امسال بتوانیم به نتیجه نهایی و مرحله بالندگی برسیم. همچنین آمادگی داریم دانشکده مهارتی مراقبت‌های سلامت را در این دانشگاه راه‌اندازی کنیم تا تربیت کنند نیروهای حواسط پزشکی امسال بتوانیم دومین سرای سلامت بتوانیم سرای نوآوری خود را با حمایت ریاست عالی سازمان آغاز کنیم که حوزه توانبخشی، اندام مصنوعی، سایبورگ و حوزه‌های مختلف نوآورانه حوزه توانبخشی بوده و از متخصصان سراسر کشور در این زمینه استفاده خواهیم کرد. در این مرکز تلاش داریم که دانشگاه را در حوزه سایبری و اندام مصنوعی ترکیبی و هوشمند به سطوح بالاتر رسانده و وارد رقابت‌های جهانی شویم.

امسال برنامه اعتباربخشی بین‌المللی خود را دنبال خواهیم کرد و امیدوارم در رنکینگ بین‌المللی همان‌طور که دانشکده دندانپزشکی‌مان در رتبه یک منطقه قرار گرفته، دانشکده‌های پزشکی، داروسازی و پرستاری را نیز در این رنکینگ در جایگاه خوبی ببینیم و این موضوع منجر به افزایش همکاری‌های بین‌المللی ما شده و ان‌شاء‌الله ما را به آستانه سال پایانی برنامه تحول و توسعه اول مان خواهد رساند که سال سرآمدی خواهد بود. در پایان از ریاست عالی دانشگاه، معاونت علوم پزشکی سازمان، ریاست استان، اعضای هیات علمی و مدیران دانشگاه علوم پزشکی آزاد در راستای اجرای برنامه تحول و توسعه و رشد و پیشرفت دانشگاه تشکر می‌کنم و امیدوارم بتوانیم برنامه دوم را با جمع ساختمان‌های پراکنده و استقرار در پردیس جامع دانشگاه آغاز کنیم به طوری که در شان بزرگ‌ترین دانشگاه علوم پزشکی جهان اسلام باشد.

در برنامه پزشکی فردمحور چه مواردی مدنظر قرار گرفت؟

در این همایش بین‌المللی اساتید سرآمد ایرانی و خارجی به دستاوردها و چشم‌انداز پزشکی فردمحور پرداخته و چگونگی توسعه این مدل جدید از درمان را بررسی کردند. این برنامه با صدور «بیانیه خلیج فارس برای توسعه پزشکی فردمحور» به پایان رسید و اکنون دانشگاه علوم پزشکی آزاد با عنوان یکی از محورهای اصلی توسعه این دانش و خدمات پزشکی فردمحور در کشور مورد توجه قرار گرفته است. در این رویداد بین‌المللی برای اولین بار برنامه آموزشی پزشکی در سطح آبهای خلیج فارس و به‌عنوان اولین کروز کورس در کشور اجرا شد تا بتواند یک الگوی استفاده از ظرفیت سفر به خصوص سفرهای دریایی و با توجه اختصاصی به خلیج همیشه فارس باشد. این برنامه مورد استقبال خوب دانشجویان و اساتید قرار گرفت و تبدیل به نقطه عطفی در برنامه‌های بین‌المللی ما شد.

آیا دوره رشد تغییری در آموزش بین‌المللی هم ایجاد کرد؟

بله، سومین سال برنامه تحول که سال رشد بود با اجرای برنامه توسعه آموزش بین‌الملل ما همراه بود و خوشبختانه برای اولین بار موفق شدیم با نگاه به شرق یک دوره از دانشجویان آسیای شرقی را برای مقطع ام‌بی‌بی‌اس (M. B. B. S) داشته باشیم. این دوره به صورت آموزش به انگلیسی انجام می‌شود و هم‌اکنون در آستانه پذیرش دومین نیمسال آموزشی هستیم و دانشجویانی از کشورهای آسیایی، آفریقایی و اروپایی را برای دوره‌های پزشکی و دندانپزشکی برای مقطع ام‌بی‌بی‌اس در نوبت پذیرش

با جذب سرمایه و مشارکت سرمایه‌گذاران موفق شدیم که سرای نوآوری سلامت را آماده بهره‌برداری کنیم و الان در پایان عملیات عمرانی آن و در مرحله استقرار در سرای نوآوری هستیم. این سرا آخرین دستاوردهای علوم پزشکی در جهان را مورد بهره‌برداری قرار خواهد داد و بیماران می‌توانند از خدمات این مرکز در جهت ارتقای سطح سلامت خود استفاده کنند و در کنار آن آزمایشگاه‌های تخصصی و پژوهشی به توسعه این حوزه‌ها کمک کنند و ما را به مرزهای دانش برسانند

